

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancti Hieronymi Stridonensis, Sanctae Romanae Ecclesiae Presbyteri Cardinalis Epistolae In Tres Libros distributae

Hieronymus, Sophronius Eusebius

Coloniae Agrippinae, 1674

XIX. [i.e. XVII.] Ad Eustochium, virginem. Audi filia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37862

XIX. Hieronymus Eustochio virgini Romanae & nobili, Paula filia, qua perpetuam virginitatem suis amplexa. Sub hujus persona docentur virgines omnes, & qui in puro calibatu vitam perfectiorem meditantur, ut sciant quomodo sit vivendum, & a quibus fugiendum. Speculum dixeris hoc esse virginum, ex quo praecepta quidem praecipua subsequuntur.

Audi filia & vide, & inclina aurem tuam, & *Pf. 44.*
obliviscere populum tuum, & domum patris tui: & concupiscet Rex decorem tuum. Haec idcirco, domina mi Eustochium, scribo (dominam quippe vocare debeo sponsam Domini mei) ut ex ipso principio lectionis agnosceres, non me nunc laudem virginitatis esse dicturum, quam probasti optimam, & consequuta es: nec enumeraturum molestias nuptiarum, quomodo uterus intumescat, infans vagiat, cruciet pellex, domus cura sollicitet, & omnia quae putantur bona, mors extrema praecipiat: sed ut intelligeres tibi exeunti de Sodoma timendum esse Loth uxoris exemplum. Nolo tibi venire superbiam de proposito, sed timorem. Nemo inter serpentes & scorpiones securus ingreditur. Magnis inimicorum circumdamur agminibus: hostium plena sunt omnia. *Ad timorem horatio.*

Quamdiu hoc fragili corpore detinemur, quamdiu habemus thesaurum istum in vasis fictilibus, & concupiscit spiritus adversus carnem, & caro adversus spiritum, nulla est certa victoria. Adversarius noster diabolus tanquam leo rugiens, aliquem devorare quaerens circum-

*Gen. 19.**Ad timorem horatio.**2. Cor. 4.**Galat. 5.**1. Tim. 3.*

*Ab exē-
plo Pauli.* Si Apostolus vas electionis & separatus in Evan-
gelium Christi, ob carnis aculeos & incentiva vi-
riorum reprimat corpus suum & servituti subi-
cit, ne alijs prædicans, ipse reprobis inveniatur.

1. Cor. 9. & tamen videt aliam legem in membris suis re-

Rom. 7. pugnantem legi mentis suæ, & captivum se in le-
gem duci peccati: Si post nuditatem, jejunia, fa-

2. Cor. 11. mes, carcerem, flagella, supplicia in se metipsum

Rom. 7. reversus exclamat: Infelix ego homo, quis me li-

berabit de corpore mortis hujus? tu te putas se-

curam esse debere? Cave quæso, ne quando de te

Amos 5. dicat Deus: Virgo Israël cecidit, & non est qui

suscitet eam. Audenter loquar: Cum omnia

*Virgini-
tas nisi
sa irrecu-
perabilis.*

possit Deus, suscitare virginem non potest post

ruinam. Valet quidem liberare de pœna, sed

Amos 8. non vult coronare corruptam. Timeamus illam

prophetiam, ne in nobis etiam compleatur: Vir-

Matth 5. gines bonæ deficient: quia sunt & virgines

malæ. Qui videt, inquit, mulierem ad concupis-

*Virgines
malæ.*

scendum eam, jam mœchatus est in corde suo:

Matt. 25. PERIT ergo & mente virginitas. Istæ sunt vir-

gines malæ, virgines carne, non spiritu: virgines

1. Cor. 6. stultæ, quæ olivum non habentes, excluduntur à

sponso. Si autem & illæ, quæ virgines sunt, ob

alias tamen culpas virginitate corporum non

salvantur: quid fiet illis, quæ prostituerunt mem-

*Vinum
virgo
fugiat.*

bra Christi, & mutaverunt templum sancti Spiritus

in lupanar?

Si quid itaque in me potest esse consilij, si ex-

perto creditur, hoc primùm moneo, hoc obte-

stor, ut sponsa Christi vinum fugiat pro veneno.

Hæc adversus adolescentiam prima arma sunt

dæmo-

dæmonum. Non sic avaritia quatit, inflat superbia, delectat ambitio. VINUM & adolescentia duplex incendium voluptatis. Quid odium flammæ adjicimus? quid ardenti corpusculo fomenta ignium ministramus? Noë vinum bibit, & inebriatus est. Manducavit populus & bibit, & surrexerunt ludere. Daniel desideriorum vir appellatus est, quia panem desiderij non manducavit, & vinum concupiscentiæ non bibit. Innumerabilia sunt de scripturis divina responsa, quæ gulam damnent, & simplices cibos probent. Ex quo sollicitè providendum est, U T Q U O S saturitas de paradiso expulit, reducat esuries. Quod si voleris respondere, de nobili stirpe generatam, semper in delicijs, semper in plumis, non posse à vino & esculentioribus cibis abstinere, nec his legibus vivere; ditricius respondebo: Vive ergo lege tuâ, quæ Dei non potes. Non quod Deus universitatis creator & Dominus, intestinorum nostrorum rugitu & inanitate ventris, pulmonisque delectetur ardore: sed quod aliter pudicitia tuta esse non possit. Piget dicere, quot quotidie virgines ruant, quantas de suo gremio mater perdat Ecclesia: super quæ tydera inimicus superbus ponat thronum suum.

Explosis & exterminatis his, quæ nolunt esse virgines, sed videri, nunc ad te mihi omnis dirigatur oratio: quæ quanto prima Romana virgo nobilis esse cœpisti, tantò tibi amplius laborandum est, ne & presentibus bonis careas, & futuris. Nolo habeas consortium matronarum: nolo ad nobilium domos accedas: nolo te frequenter videre, quod contemnens virgo esse voluisti. Ad

*Gen. 9.**Exod. 32.**Danielis**abstinentia.**Dan. 9.**Abstinentia.**Gen. 3.**Esai. 58.**Quæ hominum.**consortia*

L 5

ho

*irgini
ven da*

hominis conjugem Dei sponsa properas? D'ce
in hac parte superbiam sanctam: scito te illis esse
meliozem.

*Qua so-
cia vir-
ginis.*

Sint tibi sociæ, quas jejunia tenuant, quibus
pallor in facie est, quas & ætas probavit & vita.
Esto subjecta parentibus, imitare sponsum tuum.
Rarò sit egressus in publicum. Nunquam creola
deerit procedendi, si semper quando necesse est,
processura sis. Sit tibi moderatus cibus, & nun-
quam venter expletus. Plures quippe sunt, que
cum vino sint sobriæ, ciborum largitate sunt e-
briæ.

Victus.

*Oratio
& lectio.*

Ad orationem tibi nocte surgenti non indige-
stio ructum faciat, sed inanitas. Crebrius lege:
disce quàm plurima. Tenenti codicem tomus
obrepit, & cadentem faciem pagina sancta susci-
piat. Sint tibi quotidiana jejunia, & refectio la-
tenter fugiens.

*Quomo-
do libi-
dini resis-
tendum.*

Si quando senseris exteriorem hominem flo-
rem adolescentiæ suspirare, & accepto cibo cum
te in lectulo compositam dulcis libidinum pom-
pa concusserit, arripe scutum fidei, in quo ignis
diaboli extinguuntur sagittæ. Carnis amor spi-
ritus amore superatur: desiderium desiderio re-
stringitur. Lava per singulas noctes lectum tuum,
lacrymis stratum tuum riga. Vigila, & sicut sicut
passer in solitudine.

*Pf 6.
Pf. 101.*

*Non au-
diendi ma-
li & ad-
ulatores.*

Ne declines aurem tuam in verba malitiæ. Se-
pè enim indecens aliquid loquentes, tentant men-
tis arbitrium, si libenter audias virgo quod dici-
tur: si ad ridicula quæque solvaris: Naturali du-
cimur malo! adulatoribus nostris libenter fave-
mus, ad laudem suam intrinsecus anima latet.

Spou

Sponsa Christi arca est testamenti, intrinsecus & extrinsecus deaurata, custos legis Domini. Sicut *Heb. 9.* in illa nihil aliud fuit, nisi tabula testamenti, ita & in te nullus sit extrinsecus cogitatus.

Maria bonam partem elegit, quæ non auferetur ab ea. Eslo & tu Maria: tuis præfero doctrinam. Sorores tuæ cursitent, & quærant quem modo Christum hospitem suscipiant. Tu semel seculi onere projecto, sede ad pedes Domini, & dic: Inveni quem quærit anima mea: tenebo eum, & non dimittam. Semper te cubiculi tui secreta custodiant, semper tecum sponsus indat intrinsecus. Oras: loqueris ad sponsum. Legis: ille tibi loquitur. Dina egressa corrumpitur. Nolo te sponsum quærere per plateas: nolo te circumire angulos civitatis. Foris vagentur virgines stultæ: tu intrinsecus esto cum sponso.

Cum facis eleemosynam, Deus solus videat. *Matt. 6.* Cum jejunas, læta sit facies tua. Vestis nec sata munda, nec sordida, & nullâ diversitate notabilis. Nec satis religiosa velis videri, nec plus humilis, quam necesse est, ne gloriam fugiendo quæras. Plures enim paupertatis, misericordiam, atque jejuniij arbitros declinantes, hoc ipsi cupiunt placere, quod placere contemnunt: & mirum in modum laus dum vitatur, appetitur. Nec affectata sordes, nec exquisita munditie conveniunt Christiano.

Siquid ignoras, si quid de scripturis dubitas, interroga eum quem vita commendat, excusat ætas fama non reprobatur. Aut si non est qui possit exponere, Melius est aliquid nescire secure, quam cum periculo discere.

L. 6

Si

*Virginis
officium
erga an-
cillas.*

14.

*Contra
avariti-
am.*

Matt. 6.

Thren. 3.

*Orandi
tempora
dividen-
da.*

*Oratio
ad cibum.*

*Oratio
semper
adhiben-
da.*

Si quæ ancillæ sunt comites propofiti tui, erigaris adverfus eas, ne inferis ut Dominus. Unum sponfum habere cœpiftis, fimul pfallitis, Christi fimul corpus accipitis: cur mensa diverfa fit? Provocentur & aliæ. honor virginum fit invitatio cæterarum. Quòd si aliquam fenferis firmiorem in fide, fufcipe, confoiare, blandire, & pudicitiam illius fac lucrum tuum.

Avaritiæ tibi quoque vitandum eft malum, non ut aliena non appetas (hoc enim & publicæ leges puniunt) fed quòd tua, quæ funt aliena, non ferves: Aliena nobis auri argentique funt pondera: noftra poffeffio fpiritalis eft. Nemo poteft duobus dominis fervire. **COGITATIO** viciis fpinæ funt fidei: radix avaritiæ cura gentilium. Terram & cœlum defpiciens, & Christo copulata cantabis: Pars mea Dominus.

Post hæc quanquam Apoftolus orare nos femper jubeat, & sanctis etiam ipsis fit fomnus oratio, tamen divitas orandi horas debemus habere: ut si fortè aliquo fuerimus opere detenti, ipfum nos ad officium tempus admoneat. Horam Tertiam, Sextam, Nonam, Diluculum quoque & Vesperam nemo eft qui nefciat. Nec cibi fumentur, niſi oratione præmiſſa: nec recedatur à mensa, niſi referatur Creatori gratia. Noctibus bis terque furgendum: revolvenda quæ de ſcripturis memoriter retinemus.

Egredientes de hofpicio armet oratio: regredientibus de platea oratio occurrat antequam ſeſſio: nec prius corpusculum requieſcat, quam anima paſcatur. Ad omnem actum, ad omnem inceſſum manus pingat crucem. Propone tibi bea-

tam Virginem Mariam, quæ tantæ exitit puritatis, ut Mater Domini esse mereretur. Ad quam cum Gabriel Angelus in viri specie descendisset, dicens: Ave gratia plena, Dominus tecum, consternata & conterrita respondere non potuit. Nunquam enim à viro fuerat salutata: Denique nuntium discit & loquitur: & quæ hominem formidabat, cum Angelo fabulatur intrepida. Potes & tu mater esse Domini. Accipe tibi donum magnum, novum, & scribe in eo: & postquam conceperis in utero, & pepereris filium, dic: A timore tuo concepimus Domine, & doluimus, & peperimus spiritum salvationis tuæ, quem fecimus super terram. Tunc & filius tuus tibi respondebit: Ecce mater mea, & fratres mei:

*Luc. 10.**Esaia 8.**Esa. 26.**Matt. 23.*

Hæc omnia, quæ digessimus, dura videbuntur ei, qui non amat Christum. Qui autem omnem sæculi pompam pro purgamento habuerit, & vaduxerit universa sub sole, ut Christum lucrifaciat: quæ immortuus est Domino suo, & con-surrexit, & crucifixæ carnem cum vitijs & concupiscentijs, libere proclamabit: Quis nos separabit à charitate Dei? Quis Sanctorum lineæ certamine coronatus est? quare, & invenies singulos adversa perpeffos. Solus in delicijs Salomon fuit, & forsitan ideo corruit. Quem enim diligit Dominus, corripit: castigat autem omnem filium, quem recipit. Nonne melius est brevi tempore dimicare, ferre vallum, arma sumere, accescere sub lorica, & postea gaudere victorem, quàm impatientiâ unius hominis servire perpetuo? **N I H I L** amantibus durum est: nullus diffi-

*Difficultates in via Dei superanda.**Phil. 3.**2. Tim. 2.**Gal. 5.**Rom. 8.**Heb. 12.*

Matt. 11.

cilis cupienti labor est. Amemus Christum, & jusque semper quæramus amplexus: & facile videbitur omne difficile: brevia putabimus universa quæ longa sunt. Regnum cælorum vim patitur, & violenti rapiunt illud. Nisi vim feceris, cælorum regna non capies. Quotiescunque vana seculi delectaverit ambitio, quoties in mundo aliquid videris gloriosum, ad paradysum mente transgredere: esse incipe quod futura es: & corpore pariter ac mente munita clamabis, & dices: Aqua multæ non poterunt extinguere charitatem, & flumina non operient eam.

Cant. 8.

XX. Hieronymus Demetriadi, Iuliana filia & nepti Proba, virgini nobili, qua se Deo consecraverat. Huic præscribit qua ad vitam & institutum sancti perfectæque virginis pertinent. Qua autem inferbantur de vita & laude hujus Demetriadi, ea libro tertio Commodius adtexentur.

*Lectio
sacra.**Matt. 13.**Cantic. 3.*

OMnis mihi sermo ad virginem dirigetur, & virginem nobilem: nobilem non minus sanctitate, quam genere: cujus quanto sublimior ascensus est, tanto lapsus periculosior. Unum illud ibi nata Deo, præque omnibus unum prædicam, & repetens, iterumque iterumque monebo, ut animum tuum sacre lectionis amore occupes: nec in bona terra pectoris tui, fementem lolij avenarumque suscipias, ne dormiente patrefamilias, qui est vobis, id est animus Deo semper adhærens, inimicus homo zizania superferminet, sed semper loquaris: In noctibus quasi vi quem dilexit anima